

Brüsszel, 2026.6.15.
COM(2026) 285 final

2026/0153 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

**az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre vonatkozó kedvezményes
jövedékiadó-mértékek alkalmazásának Horvátország számára a 2003/96/EK irányelv
19. cikkének értelmében történő engedélyezéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatását az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv¹ (a továbbiakban: energiaadó-irányelv vagy irányelv) szabályozza.

Az irányelv 19. cikkének (1) bekezdése értelmében az egyéb, különösen az 5., a 15. és a 17. cikkben meghatározott rendelkezéseken felül a Tanács egyhangúlag, a Bizottság javaslatára eljárva, meghatározott szakpolitikai megfontolásokból bármely tagállam számára engedélyezheti az adómértékeket érintő további mentességek vagy kedvezmények bevezetését.

2026. április 2-án kelt levelükben a horvát hatóságok arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy engedélyt kívánnak kérni az üzemanyagként használt ólmozatlan benzinre és gázolajra vonatkozó nemzeti adómértékek ideiglenes csökkentésére, amelyek így alacsonyabbak az irányelv 7. cikkében és I. mellékletének A. táblázatában meghatározott minimum adómértékeknél.

A horvát hatóságok 2026. április 29-én és 2026. május 7-én e-mailben válaszoltak az Európai Bizottság további megkereséseire, amelyben kiegészítő információkat kért.

A kért csökkentés az üzemanyagként használt ólmozatlan benzin esetében 0,2195 EUR/liter, az üzemanyagként használt gázolaj esetében pedig 0,225 EUR/liter.

A kért érvényességi idő a határozat Tanács általi elfogadásától számított 6 hónap, amely nem haladja meg az energiaadó-irányelv 19. cikkének (2) bekezdésében engedélyezett maximális időtartamot.

A horvát hatóságok szerint az intézkedés célja az, hogy mérsékelje a gázolaj és a benzin kiskereskedelmi árának emelkedését az országban, amelyet a közelmúltbeli geopolitikai fejlemények okoznak, és amely egyaránt közvetlenül érinti a háztartásokat és a vállalatokat.

A 2022. évi energiaválságra válaszul, az ukrajnai háború következtében a tagállamok három eltérést kaptak az energiaadó-irányelvtől azzal a céllal, hogy enyhítsék az akkori geopolitikai fejleményekből eredő, a háztartásokat és a vállalatokat egyaránt közvetlenül érintő magas kiskereskedelmi üzemanyagárakat².

Az Európai Tanács 2026. március 19-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy az energetikai átállás továbbra is a leghatékonyabb stratégia, amelynek révén megvalósítható Európa stratégiai autonómiája, növelhető a reziliencia, strukturálisan csökkenthetők az energiaárak, valamint biztosítható a jövő gazdaságának működtetéséhez szükséges tiszta, bőséges és helyben előállított energia.

Az Európai Tanács ugyanakkor elismerte, hogy rövid távon célzott megoldásokra van szükség az energia megfizethetősége érdekében, szem előtt tartva a technológiasemlegességet és a

¹ HL L 283., 2003.10.31., 51. o.

² A Tanács (EU) 2022/1843 végrehajtási határozata, a Tanács (EU) 2022/1662 végrehajtási határozata, a Tanács (EU) 2023/1197 végrehajtási határozata.

tagállamok sajátos helyzetét, azt, hogy egyes ipari ágazatok különösen ki vannak téve az áttelepítés kockázatának, valamint azt, hogy javítani kell az energiaigényes innovatív ágazatok feltételeit, a kiszámíthatóság és az egyenlő versenyfeltételek aláásása nélkül.

A fentiekre tekintettel az Európai Tanács felszólította a Bizottságot, hogy haladéktalanul terjessze elő az importált fosszilis üzemanyagok árának a közel-keleti válságból eredő jelenlegi meredek emelkedéseinek kezelésére szolgáló célirányos ideiglenes intézkedések eszköztárát. Az Európai Tanács következtetései politikai iránymutatást nyújtanak a tagállamok számára, és politikai megbízatást jelentenek a kért rugalmasságot lehetővé tevő adóintézkedések elfogadására. Ezek a következtetések egyértelműen szorgalmazzák az energiaadó-irányelvben előírt irányzott eltérések és rugalmassági mechanizmusok teljes körű kihasználását, beleértve a rendkívüli körülményekhez és az energia megfizethetőségének elérésére vonatkozó célkitűzésekhez szorosan kapcsolódó ideiglenes kedvezményes adómértékek elfogadását is.

Ezen intézkedések célja az lenne, hogy a tagállamok célirányos és ideiglenes megoldásokat dolgozhassanak ki a jelenlegi energiaválság árakra gyakorolt negatív hatásainak kezelése érdekében. Ezekre rövid távon szükség van az energia megfizethetősége érdekében, szem előtt tartva a technológiasemlegességet és a tagállamok sajátos helyzetét, azt, hogy egyes iparágak különösen ki vannak téve az áttelepítés kockázatának, valamint azt, hogy javítani kell az energiaigényes innovatív ágazatok feltételeit, a kiszámíthatóság és az egyenlő versenyfeltételek aláásása nélkül.

A konfliktus 2026. február 28-i kitörése óta és a Hormuzi-szorosban ezt követően kialakult zavar következtében az olaj (Brent nyersolaj) ára a körülbelül 60 EUR/hordóról 90 EUR/hordó fölé emelkedett³. Ezen áremelkedést követően Horvátországban a következőképpen alakultak az átlagos üzemanyagárak⁴:

	Benzin (Super 95)	Gázolaj
2026.3.30.	1,68 EUR	1,88 EUR
2026.3.23.	1,57 EUR	1,69 EUR
2026.3.16.	1,55 EUR	1,67 EUR
2026.3.9.	1,50 EUR	1,54 EUR
2026.3.2.	1,48 EUR	1,51 EUR
2026.2.23.	1,47 EUR	1,49 EUR
2026.2.16.	1,46 EUR	1,50 EUR

Tekintettel az olajárak változásaira, a szóban forgó eltérés időtartama alatt az árak várhatóan továbbra is magasak lesznek. Ezt követően pedig az árak várható alakulása nagymértékben függ a közel-keleti konfliktus és a Hormuzi-szorosban kialakult zavar időtartamától.

Az olajárak várhatóan magasak lesznek mindaddig, amíg a konfliktus és a Hormuzi-szorosban kialakult zavar tart. Az üzemanyagárak egy- vagy kéthétnyi késéssel követik a nyersolajárak változásait, azzal a különbséggel, hogy a benzinárak általában kevésbé változnak közvetlenül az olajárak függvényében, míg az EU által importált dízel- és sugárhajtómű-üzemanyag ára általában ingadozóbb, mint a nyersolaj ára.

³ Az Energiaügyi Főigazgatóság heti olajipari értesítője (Weekly oil bulletin), 2026. április 2. https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_hu.

⁴ Az Energiaügyi Főigazgatóság heti olajipari értesítője (Weekly oil bulletin), 2026. április 2. https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_hu.

Az olajárak globális jellege és a tagállamok ezen árakra gyakorolt korlátozott befolyása miatt a szóban forgó válság külső válságnak tekintendő. Az energiatermékekre hasonló világpiaci átlagárak fognak vonatkozni valamennyi uniós tagállam vonatkozásában. Az áremelkedések kezelésére való képesség azonban jelentősen eltérő lesz, például a bevételek, a közlekedési módok, a fűtési rendszerek és a lakóépületek energiahatékonyságának függvényében. A fentiek miatt az áremelkedések hatásai aszimmetrikusak lesznek. Emellett az alacsonyabb jövedelmű háztartások a jövedelmük jelentős részét általában a fogyasztásra költik a befektetések vagy megtakarítások helyett. Emiatt az alacsonyabb jövedelmű háztartásokra nagyobb hatást gyakorol a fogyasztói árak emelkedése.

A háború 2026. február 28-i kitörése és az energiaárak ebből eredő emelkedése óta a Horvát Köztársaság kormánya 2026. március 10-én elfogadta az energiára és a villamos energiára vonatkozó jövedéki adóról szóló rendelet módosítását azzal a céllal, hogy enyhítse az energiatermékek kiskereskedelmi árának emelkedését. Ez a módosítás literenként 0,02 EUR-val csökkentette az üzemanyagként használt gázolaj jövedéki adóját.

Ugyanakkor a kőolajtermékek maximális kiskereskedelmi árának meghatározásáról szóló rendelettel a kormány ársapkát vezetett be az energiatermékek kiskereskedelmi árára azáltal, hogy korlátozta a kereskedelmi árreéseket, és az energiaipari vállalkozások számára literenként 0,1735 EUR maximális haszonrést állapított meg mind az üzemanyagként használt ólmozatlan benzin, mind pedig az üzemanyagként használt gázolaj esetében.

Mivel a háború folytatódott, és a nemzetközi piacon tovább emelkedtek az energiaárak, a Horvát Köztársaság kormánya 2026. március 24-én elfogadta az energiára és a villamos energiára vonatkozó jövedéki adóról szóló rendelet második módosítását. Ez a módosítás literenként 0,06 EUR-val csökkentette az üzemanyagként használt ólmozatlan benzinre és literenként 0,07613 EUR-val csökkentette az üzemanyagként használt gázolajra kivetett jövedéki adót.

Ezenkívül az energiaipari vállalkozások haszonréseit tovább csökkentették az üzemanyagként használt ólmozatlan benzin esetében literenként 0,1545 EUR-ra, az üzemanyagként használt gázolaj esetében pedig literenként 0,1245 EUR-ra.

A fenti intézkedések ellenére az energiatermékek kiskereskedelmi árai továbbra is jelentősen magasabbak, mint a közel-keleti háború kitörése előtt megfigyelt árak. 2026. március 24-én az ólmozatlan motorbenzin kiskereskedelmi ára 12 %-kal, míg a dízelüzemanyag ára 19 %-kal volt magasabb, mint 2026. február 24-én (azaz a konfliktus kitörése előtt).

A fenti módosítások eredményeként az üzemanyagként használt gázolajra jelenleg alkalmazandó jövedéki adó elérte az uniós jogban meghatározott minimumszintet. Következésképpen a Horvát Köztársaság kormányának már nincs lehetősége arra, hogy az üzemanyagként használt gázolaj jövedéki adójának további csökkentése révén tovább csökkentse a kiskereskedelmi árakat, míg az ólmozatlan benzin esetében továbbra is van egy literenként 0,09331 EUR-s mozgástér a további csökkentésre.

Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy 2025-ben a Horvát Köztársaságban meghajtási célra szabad forgalomba bocsátott energiatermékek mennyisége túlnyomórészt dízelüzemanyagból állt, amely a teljes fogyasztás 77 %-át tette ki. Ez rávilágít arra, hogy a dízelüzemanyag kiskereskedelmi ára különösen jelentős hatást gyakorol a polgárok társadalmi és gazdasági körülményeire, valamint a gazdaság működésére.

Sajátos földrajzi jellemzői és nem kellően fejlett vasúti infrastruktúrája miatt a Horvát Köztársaság mind az utasok, mind pedig az áruk tekintetében nagymértékben függ a közúti közlekedéstől, valamint a magángépjárművek és a buszok napi ingázáshoz való használatától.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az irányelv 19. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az előző cikkekben, különösen az 5., 15. és 17. cikkben meghatározott rendelkezéseken felül a Tanács meghatározott politikai megfontolásokból egyhangúlag, a Bizottság javaslatára eljárva bármely tagállam számára engedélyezheti további mentességek vagy kedvezmények bevezetését.”

A szóban forgó adókedvezmény célja, hogy a horvát hatóságok mérsékelni tudják a közlekedési célú üzemanyagok, a gázolaj és a benzin kiskereskedelmi árában a közel-keleti konfliktus miatt kialakult emelkedést, végső soron pedig az, hogy enyhüljenek a jelenlegi geopolitikai helyzet háztartásokat és vállalatokat egyaránt sújtó társadalmi és gazdasági hatásai.

A jelen engedély alapja, hogy ezen adókedvezmények olyan helyzetet teremthetnének, amelyben a kedvezményezettek az energiaadó-irányelvben meghatározott uniós minimum adómértékeknél alacsonyabb nemzeti adómértékek vonatkoznának. Ez hozzájárulhat a kitűzött szakpolitikai célkitűzések eléréséhez.

Az ilyen adókedvezmény bevezetésének lehetőségét az irányelv 19. cikke irányozza elő, amelynek célja lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy meghatározott politikai megfontolásokból az adómértékeket érintő további mentességeket vagy kedvezményeket vezessenek be.

Az engedély korlátozott, a tanácsi végrehajtási határozat hatálybalépését követően kezdődő, 6 hónapra szóló érvényességi ideje nem lépi túl az energiaadó-irányelv 19. cikkének (2) bekezdésében megszabott maximális időtartamot, és meg lehet újítani.

Végezetül az adókedvezmény nem halmozódik másfajta adócsökkentésekkel.

Ilyen körülmények között indokoltnak tűnik az engedély kért időszakra történő megadása.

Ugyanakkor a nem célirányos adókedvezmények jelentős költségvetési terhekkel járnak, és általában növelik a fosszilis üzemanyagok iránti keresletet, ezáltal súlyosbítják a kereslet és a kínálat közötti egyensúly hiányát. Ezért fontos, hogy az intézkedés szigorúan korlátozott időre szóljon, és értékelni kell a fosszilis üzemanyagok iránti keresletre gyakorolt várható hatását, valamint a járulékos költségvetési terheket. Szükség esetén kompenzációs intézkedéseket kell hozni.

Az állami támogatásra vonatkozó szabályok

A horvát hatóságok által kért ideiglenes adókedvezmény literenként az üzemanyagként használt ólmozatlan benzin esetében 0,2195 EUR-val, az üzemanyagként használt gázolaj esetében pedig 0,2250 EUR-val alacsonyabb lesz az irányelv 7. cikkében és I. mellékletének A. táblázatában a közlekedési célú üzemanyagokra meghatározott minimum adómértékeknél.

E javaslat nem érinti a horvát intézkedésnek az állami támogatási szabályok alapján történő értékelését. A tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat továbbá nem érinti a tagállam azon kötelezettségét, hogy gondoskodjon az állami támogatási szabályoknak való megfelelésről.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az energiaadó-irányelv 19. cikke szerinti eltérésre vonatkozó tervezeteket a Bizottság a belső piac megfelelő működése és a tisztességes piaci verseny biztosítása szükségességének, illetve az EU egészségügyi, környezetvédelmi, energiaügyi és közlekedési szakpolitikáinak figyelembevételével köteles megvizsgálni.

A horvát hatóságok szerint a tervezett adókedvezménynek részben enyhítenie kell a horvát lakosságra a közlekedési célú üzemanyagok árának közelmúltbeli emelkedéséből fakadóan nehezedő társadalmi és gazdasági terheket, amely emelkedés szintén az iráni konfliktusra és a Hormuzi-szorosban kialakult zavarra vezethető vissza.

Ennek a kivételes helyzetnek a következtében ezen ideiglenes intézkedés valószínűleg nem érinti az EU-n belüli kereskedelmet. Összességében az intézkedés a belső piac megfelelő működése és a tisztességes verseny biztosítása szempontjából is elfogadhatónak tűnik. Korlátozott hatásaira és a korlátozott időtartamra tekintettel az intézkedés várhatóan nem torzítja majd a versenyt, és nem akadályozza a belső piac működését.

Környezetvédelmi és klímapolitika

Az Unió továbbra is szilárdan elkötelezett az (EU) 2021/1119 rendeletben, azaz az európai klímarendeletben meghatározott éghajlat- és energiapolitikai célkitűzései mellett. Az e jogi aktus által engedélyezett ideiglenes adókedvezmények nem vezethetnek az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokra való átállást ösztönző árjelzések strukturális gyengüléséhez.

Energiapolitika

A közel-keleti helyzetből eredő jelenlegi energiaár-emelkedés mértékére tekintettel lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok ideiglenesen az uniós minimum adómértékek alá csökkenthessék a jövedéki adók mértékét azon termékek esetében, amelyek nem tartoznak a fenti rendelkezés hatálya alá.

Tekintettel az engedélyben foglalt rövid időtartamra és a geopolitikai helyzethez kapcsolódó jelenlegi rendkívüli körülményekre, valamint az energiatermékek kivételesen magas piaci árára, a jövedéki adók mértékének a 2003/96/EK irányelvben meghatározott minimum-adómértékek alá történő csökkentésének lehetősége megfelelőnek és arányosnak tekinthető, figyelembe véve, hogy egyensúlyt kell teremteni az energiaadó-irányelv 19. cikkében felsorolt konkrét szakpolitikai célkitűzések – különösen az EU környezetvédelmi politikája –, valamint azon égető szükség között, hogy biztosítani kell az energia megfizethetőségét a vállalkozások és a háztartások számára.

Belső piaci célkitűzések és tisztességes verseny

A kivételes helyzet következtében ezen ideiglenes intézkedés valószínűleg nem érinti az EU-n belüli kereskedelmet. Összességében az intézkedés a belső piac megfelelő működése és a tisztességes verseny biztosítása szempontjából is elfogadhatónak tűnik. Korlátozott hatásaira és a korlátozott időtartamra tekintettel az intézkedés várhatóan nem torzítja majd a versenyt, és nem akadályozza a belső piac működését.

Szociálpolitika

Az energiaköltségek Unió-szerte megfigyelt és várható növekedésének hatása aránytalan mértékben érinti az alacsony jövedelmű háztartásokat, amelyek költségvetésében az

energiaköltségek általában jelentősebb részt tesznek ki⁵. Az energiatermékek jövedéki adójának csökkentése pozitív társadalmi hatással járhat, mivel hozzájárulhat az alacsony jövedelmű háztartások energiaköltségeinek csökkentéséhez.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A 2003/96/EK tanácsi irányelv 19. cikke.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikke alá tartozó közvetett adózás önmagában nem tartozik az Európai Uniónak az EUMSZ 3. cikke szerinti kizárólagos hatáskörébe.

A 2003/96/EK irányelv 19. cikke értelmében azonban a Tanács kizárólagos hatáskörrel rendelkezik arra, hogy másodlagos jogforrások útján az említett rendelkezés szerinti további mentességeket vagy kedvezményeket engedélyezzen a tagállamok számára. A tagállamok ennél fogva nem vehetik át a Tanács e szerepkörét. Ebből adódóan a szubszidiaritás elve e végrehajtási határozat esetében nem alkalmazandó. Továbbá, mivel nem jogalkotási aktus tervezetéről van szó, az aktust nem kell továbbítani a Szerződésekhez csatolt (2.) jegyzőkönyvben előírtak szerint a nemzeti parlamenteknek, hogy azok megvizsgálják a szubszidiaritás elvének való megfelelést.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének. Az adókedvezmények nem lépik túl a szóban forgó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.

Az energiaválsággal összefüggésben kibocsátásra kerülő engedély időtartama nagyon korlátozott, pontosabban 6 hónap.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt aktus tanácsi végrehajtási határozat. A 2003/96/EK irányelv 19. cikke kizárólag ezt az intézkedést teszi lehetővé.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Ehhez az intézkedéshez nem szükséges a hatályban lévő jogszabályok értékelése.

⁵ [Economic and distributional effects of higher energy prices on households in the EU - Employment, Social Affairs and Inclusion](#) (A magasabb energiaárak által az uniós háztartásokra gyakorolt gazdasági és elosztási hatások – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás).

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat alapját a Horvátország által benyújtott kérelem képezi, és csak ezt a tagállamot érinti.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat egy tagállam számára saját kérése alapján megadandó egyedi engedélyre vonatkozik, és nem igényel hatásvizsgálatot. A minőségi jogalkotásra vonatkozó szabályokkal összhangban az ilyen típusú jogi aktusokat jellegükből fakadóan nem kell hatásvizsgálatnak alávetni.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az intézkedés keretében nem kerül sor egyszerűsítésre. Horvátország kérelmének alapul, és csak ezt a tagállamot érinti.

- **Alapjogok**

Az intézkedés nincs kihatással az alapjogokra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az intézkedés nem ró az Unióra pénzügyi vagy igazgatási terhet. A javaslatnak ezért nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Végrehajtási tervre nincs szükség. Ez a javaslat egy korlátozott időtartamra biztosított adókedvezmény engedélyezésére vonatkozik. Az alkalmazandó adókulcsok az energiaadó-irányelvben meghatározott minimum adómértékek alá eshetnek. Az intézkedés az e határozat érvényességi idejének meghosszabbítására irányuló javaslat kapcsán értékelhető.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A javaslatához nincs szükség az átültetésre vonatkozó magyarázó dokumentumokra.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk értelmében Horvátország engedélyt kap az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre alkalmazandó kedvezményes, a minimum adómértékeknél alacsonyabb adókulcsok alkalmazására.

A 2. cikk értelmében az engedély – Horvátország kérelmének megfelelően – a határozat hatálybalépésétől számított 6 hónapos időszakra szól, vagyis érvényességi ideje belül marad az irányelvben engedélyezett maximális, 6 éves időtartamon.

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazásának Horvátország számára a 2003/96/EK irányelv 19. cikkének értelmében történő engedélyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 19. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az e határozat elfogadását megelőző hetekben az energiatermékek nagy- és kiskereskedelmi árának meredek és tartós emelkedése volt megfigyelhető Unió-szerte. Ez a közel-keleti geopolitikai fejleményekre vezethető vissza, amelyek világszerte hatást gyakoroltak az olaj és az olajtermékek ellátási láncaira. Ezek a fejlemények jelentős negatív hatást gyakoroltak a háztartásokra – különösen a kiszolgáltatott fogyasztókra – és a vállalkozásokra, beleértve a kis- és középvállalkozásokat is, ezáltal komoly kockázatot jelentenek a társadalmi kohézióra, a gazdasági stabilitásra és a belső piac megfelelő működésére nézve.
- (2) Az Európai Tanács 2026. március 19-i következtetéseiben² elismerte az energiapiaci helyzet rendkívüli jellegét és annak makrogazdasági következményeit. A Tanács felkérte az Európai Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a tagállamokkal olyan átmeneti és célirányos nemzeti intézkedések kialakítása érdekében, amelyek célja, hogy mérsékeljék az üzemanyagok árának a közel-keleti válság miatti jelentős emelkedését, és hangsúlyozta mindenekelőtt, hogy összehangolt válasza van szükség, mivel a közel-keleti konfliktus azonnali hatást gyakorol az európai polgárokat és vállalkozásokat érintő energiaárakra.
- (3) A 2003/96/EK irányelvben megállapított jövedéki adók hozzájárulnak az Unión belül forgalmazott energiatermékek végső költségeihez. A jövedéki adók minimum adómértékek alá történő csökkentése enyhítheti a tagállamokban jelenleg tapasztalt energiaköltség-növekedés egy részét.
- (4) A 2003/96/EK irányelvben biztosított rugalmassági mechanizmusok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy meghatározott korlátok között, célzottan és ideiglenesen csökkentsék a bizonyos energiatermékeket érintő adóterheket. Tekintettel a jelenlegi helyzet kivételes és sürgős jellegére, konkrét és időben korlátozott rugalmassági

¹ HL L 283., 2003.10.31., 51. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

² <https://www.consilium.europa.eu/media/lwhk3itd/en-20260319-european-council-conclusions.pdf>.

mechanizmusokról kell rendelkezni, amelyek kifejezetten az energiaársokk hatásának enyhítésére irányulnak.

- (5) A célzott energiatermékek adójának ideiglenes csökkentése gyors segítséget nyújthat a háztartásoknak és a vállalkozásoknak azáltal, hogy közvetlenül csökkenti a végfelhasználói árakat. A jelenlegi helyzetben az ilyen rendkívüli kedvezmények megfelelő és szükséges eszköznek minősülnek az energiaársokból fakadó súlyos gazdasági zavarok kezeléséhez.
- (6) 2026. április 2-án kelt levelükben a horvát hatóságok a 2003/96/EK irányelv 19. cikke alapján engedélyt kértek arra, hogy csökkentett mértékű jövedéki adókat alkalmazhassanak az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre, amely adók így literenként az ólommentes benzin esetében 0,2195 EUR-val, a gázolaj esetében pedig 0,225 EUR-val alacsonyabbak az említett irányelv 7. cikkében megadott, az üzemanyagokra alkalmazandó minimum adómértékeknél. Az engedélyt 6 hónapos időtartamra kérték.
- (7) A horvát hatóságok szerint a kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazásának célja azon hatások mérséklése, amelyek a benzin és a gázolaj geopolitikai helyzet miatti magas kiskereskedelmi árából erednek, és amelyek közvetlenül érintik mind a háztartásokat, mind pedig a vállalatokat.
- (8) A Bizottság megvizsgálta az engedélykérést, és úgy ítélte meg, hogy az valószínűleg nem akadályozza a belső piac megfelelő működését. Tekintettel az engedély rövid időtartamára és a geopolitikai helyzethez kapcsolódó rendkívüli körülményekre, valamint az olaj kivételesen magas piaci árára, a kért eltérés megfelelőnek és arányosnak tekinthető, figyelembe véve, hogy egyensúlyt kell teremteni a 2003/96/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdésében felsorolt konkrét szakpolitikai célkitűzések – különösen az Unió környezetvédelmi politikája –, valamint azon égető szükség között, hogy biztosítani kell az energia megfizethetőségét a vállalkozások és a háztartások számára.
- (9) Ezért helyénvaló Horvátország számára engedélyezni, hogy az üzemanyagként használt ólmozatlan benzinre és gázolajra ideiglenesen az uniós minimum adómértéknél alacsonyabb kedvezményes jövedékiadó-mértékeket alkalmazzon.
- (10) A 2003/96/EK irányelv 19. cikkének (2) bekezdésével összhangban a szóban forgó rendelkezés szerinti engedélyek szigorúan korlátozott időre adhatók meg. Azonban annak érdekében, hogy ne ássák alá a meglévő jogi keret jövőbeli fejlődését, helyénvaló úgy rendelkezni, hogy ha a Tanács – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikke vagy bármely egyéb releváns rendelkezése alapján eljárva – oly módon vezet be új, a 2003/96/EK irányelv 7. cikkében említett, az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre alkalmazandó minimum adómértékeket, amellyel ezen engedély nem egyeztethető össze, ez az engedély hatályát veszti.
- (11) Ugyanakkor a nem célirányos adókedvezmények jelentős költségvetési terhekkel járnak, és általában növelik a fosszilis üzemanyagok iránti keresletet, ezáltal súlyosbítják a kereslet és a kínálat közötti egyensúly hiányát. Az intézkedésnek ezért időben szigorúan korlátozottnak kell lennie.
- (12) Ez a határozat nem érinti az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok alkalmazását,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Horvátország engedélyt kap arra, hogy literenként legfeljebb 0,2195 EUR összegű csökkentést alkalmazzon az üzemanyagként használt ólmozatlan benzin, és literenként legfeljebb 0,225 EUR összegű csökkentést alkalmazzon az üzemanyagként használt gázolaj vonatkozásában a 2003/96/EK irányelv 7. cikkében említett minimum jövedékiadó-mértékekre.

2. cikk

Ez a határozat [6 hónappal az értesítés napját követően]-ig alkalmazandó.

Abban az esetben azonban, ha a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikke vagy bármely egyéb releváns rendelkezése alapján eljárva oly módon módosítja a 2003/96/EK irányelv 7. cikkében említett, az üzemanyagként használt gázolajra és ólmozatlan benzinre alkalmazandó minimum adómértékeket, amellyel az e határozat 1. cikkében megadott engedély nem egyeztethető össze, e határozat a módosított adómértékek alkalmazásának kezdőnapján hatályát veszti.

3. cikk

Ez a határozat a róla szóló értesítés napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Horvát Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*